

Eiropas Ombuda lēmums (2020. gada 9. novembris) par iekšējiem noteikumiem attiecībā uz datu subjektu noteiktu tiesību ierobežojumiem saistībā ar persondatu apstrādi

Dokuments - 09/11/2020

EIROPAS OMBUDS,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK ([\[Saite\]](#)¹) [\[Saite\]](#), un jo īpaši tās 25. pantu,

apspriežoties ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju,

tā kā:

(1)

Eiropas Ombuds ir pilnvarots veikt administratīvas izmeklēšanas, pirmsdisciplināras, disciplināras un atstādināšanas procedūras saskaņā ar Eiropas Savienības Civildienesta noteikumiem un Eiropas Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kas noteikta Padomes Regulā (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 ([\[Saite\]](#)²) [\[Saite\]](#) ("Civildienesta noteikumi"), kā arī saskaņā ar Eiropas Ombuda 2004. gada 4. novembra lēmumu, ar ko pieņem īstenošanas noteikumus par administratīvo izmeklēšanu un disciplināro procedūru izpildi. Vajadzības gadījumā tas paziņo par lietām arī Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (OLAF).

(2)

Eiropas Ombuda darbiniekiem ir pienākums ziņot par iespējamām nelikumīgām darbībām, tostarp krāpšanu un korupciju, kas kaitē Savienības interesēm. Darbiniekiem ir arī pienākums ziņot par rīcību, kura saistīta ar profesionālo pienākumu izpildi un kuras rezultātā var ievērojami tikt pārkāptas Savienības ierēdņu saistības. To regulē Eiropas Ombuda 2015. gada 20. februāra lēmums par iekšējiem noteikumiem saistībā ar trauksmes celšanu.

(3)

Eiropas Ombuds ir izstrādājis politiku, lai novērstu, kā arī efektīvi risinātu faktiskus vai potenciālus aizskaršanas vai seksuālas uzmākšanās darbavietā gadījumus, kā paredzēts tā 2017. gada 18. decembra lēmumā. Šajā lēmumā ir paredzēta neformāla procedūra, saskaņā ar kuru persona, kas, iespējams, ir cietusi no aizskaršanas/uzmākšanās, var sazināties ar Eiropas Ombuda ētikas korespondentiem un/vai Samierināšanas komiteju.

(4)

Eiropas Ombuds var arī izmeklēt iespējamus drošības noteikumu par Eiropas Savienības klasificētas informācijas aizsardzību pārkāpumus.

(5)

Tiek veiktas Eiropas Ombuda darbību iekšējas un ārējas revīzijas.

(6)

Saistībā ar administratīvajām izmeklēšanām, revīzijām un pārbaudēm Eiropas Ombuds sadarbojas ar citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām.

(7)

Eiropas Ombuds var sadarboties ar trešo valstu iestādēm un starptautiskām organizācijām pēc to pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas.

(8)

Eiropas Ombuds var arī sadarboties ar ES dalībvalstu publiskajām iestādēm pēc to pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas.

(9)

Eiropas Ombuds veic izmeklēšanas par iespējamām administratīvām kļūmēm Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru darbībā, izņemot kļūmes, ko, pildot tiesu iestādes pienākumus, pieļāvuši Eiropas Savienības Tiesa. Šajā kontekstā Eiropas Ombudam var būt jāievēro to persondatu konfidencialitāte, kas ietverti dokumentos, kurus iesniegušas puses vai kuri iegūti izmeklēšanu laikā. Eiropas Ombudam var būt jāaizsargā arī sūdzību iesniedzēju, kā arī citu iesaistīto personu tiesības un brīvības.

(10)

Lai pildītu savus uzdevumus, Eiropas Ombuds vāc un apstrādā informāciju un vairāku

kategoriiju persondatus, tostarp fizisku personu identifikācijas datus, kontaktinformāciju, informāciju par amatiem un amata pienākumiem, par privātu un profesionālu rīcību un sniegumu un finanšu datus. Eiropas Ombuds darbojas kā datu pārzinis.

(11)

Tāpēc saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1725 ("Regula") Eiropas Ombudam ir pienākums sniegt datu subjektiem informāciju par apstrādes darbībām un ievērot viņu kā datu subjektu tiesības.

(12)

Eiropas Ombudam var nākties saskaņot šīs tiesības ar administratīvo izmeklēšanu, revīziju, pārbaudi un tiesvedības mērķiem. Var nākties arī līdzsvarot viena datu subjekta tiesības ar citu datu subjektu pamattiesībām un brīvībām. Šajā nolūkā Regulas 25. pantā ar stingriem nosacījumiem ir paredzēta iespēja, ka Eiropas Ombuds var ierobežot Regulas 14.–22. panta, 35. un 36. panta piemērošanu, kā arī 4. panta piemērošanu, ciktāl tā noteikumi atbilst 14.–20. pantā noteiktajām tiesībām un pienākumiem. Ja tiesību aktā, kas pieņemts, pamatojoties uz Līgumiem, nav paredzēti ierobežojumi, ir jāpieņem iekšēji noteikumi, saskaņā ar kuriem Eiropas Ombuds var ierobežot šīs tiesības.

(13)

Eiropas Ombudam, piemēram, var būt jāierobežo informācija, ko tas sniedz datu subjektam par viņa persondatu apstrādi administratīvās izmeklēšanas sākotnējā novērtējuma posmā vai izmeklēšanas laikā, pirms lietas iespējamās noraidīšanas vai pirmsdisciplināro procedūru posmā. Noteiktos gadījumos šādas informācijas sniegšana var būtiski ietekmēt Eiropas Ombuda spēju veikt efektīvu izmeklēšanu, ja, piemēram, pastāv risks, ka iesaistītā persona var iznīcināt pierādījumus vai sazināties ar potenciāliem lieciniekiem, pirms viņi ir izjautāti. Eiropas Ombudam var būt arī nepieciešams aizsargāt liecinieku, kā arī citu iesaistīto personu tiesības un brīvības.

(14)

Tam var būt nepieciešams aizsargāt tāda liecinieka vai trauksmes cēlēja anonimitāti, kurš lūdzis nenorādīt savu identitāti. Tādā gadījumā Eiropas Ombuds var nolemt ierobežot piekļuvi šo personu identitātes datiem, paziņojumiem un citiem persondatiem, lai aizsargātu viņu tiesības un brīvības.

(15)

Var būt nepieciešams aizsargāt konfidenciālu informāciju par darbinieku, kas ir sazinājies ar Eiropas Ombuda ētikas korespondentiem un/vai Samierināšanas komiteju aizskaršanas/uzmācīšanās procedūras kontekstā. Tādā gadījumā Eiropas Ombudam var būt nepieciešams ierobežot piekļuvi iespējamā cietušā, iespējamā vainīgā un citu iesaistīto personu identitātes datiem, paziņojumiem un citiem persondatiem, lai aizsargātu visu iesaistīto personu

tiesības un brīvības.

(16)

Piemēram, veicot izmeklēšanu par iespējamām administratīvām kļūmēm ES iestādē, struktūrā, birojā vai aģentūrā, Eiropas Ombudam var nākties ierobežot informāciju, ko tas sniedz sūdzībā vai izmeklēšanas dokumentos minētam datu subjektam par viņa persondatu apstrādi. Šādas informācijas sniegšana var būtiski ietekmēt Eiropas Ombuda spēju veikt efektīvu izmeklēšanu, piemēram, tāpēc, ka attiecīgā persona varētu apdraudēt izmeklēšanu. Eiropas Ombudam var būt arī nepieciešams aizsargāt sūdzības iesniedzēja, kā arī citu iesaistīto personu tiesības un brīvības.

(17)

Eiropas Ombudam ierobežojumi būtu jāpiemēro tikai tad, ja ar tiem tiek ievērota pamattiesību un brīvību būtība un ja tie ir obligāti nepieciešami un samērīgi demokrātiskā sabiedrībā. Eiropas Ombudam būtu jāsniedz pamatojums, izskaidrojot šo ierobežojumu iemeslus.

(18)

Piemērojot pārskatatbildības principu, Eiropas Ombudam būtu jāreģistrē ierobežojumu piemērošanas gadījumi.

(19)

Saistībā ar saviem uzdevumiem apstrādājot ar citām organizācijām kopīgotus persondatus, Eiropas Ombudam un šīm organizācijām būtu savstarpēji jāapspriežas par iespējamo pamatojumu ierobežojumu noteikšanai un par ierobežojumu nepieciešamību un samērīgumu, izņemot gadījumus, kad tas apdraudētu Eiropas Ombuda darbības.

(20)

Regulas 25. panta 6. punkts paredz pienākumu pārzinim informēt datu subjektus par galvenajiem iemesliem, kas ir ierobežojuma piemērošanas pamatā, un par viņu tiesībām iesniegt sūdzību Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājam (EDAU).

(21)

Saskaņā ar Regulas 25. panta 8. punktu Eiropas Ombuds var atlikt, izlaist vai atteikt informācijas sniegšanu par ierobežojuma piemērošanas iemesliem datu subjektam, ja tādējādi ierobežojums vairs nebūtu iedarbīgs. Eiropas Ombudam katrā atsevišķā gadījumā būtu jāizvērtē, vai ierobežojuma paziņošanas gadījumā tas vairs nebūtu iedarbīgs.

(22)

Eiropas Ombudam būtu jāatceļ ierobežojums, tiklīdz vairs nepastāv ierobežojumu pamatojošie apstākļi, un šie apstākļi regulāri jānovērtē.

(23)

Lai nodrošinātu datu subjektu tiesību un brīvību maksimālu aizsardzību, saskaņā ar Regulas 44. panta 1. punktu par visiem ierobežojumiem, kuri varētu tikt piemēroti, pienācīgi un laikus ir jāapspiežas ar datu aizsardzības speciālistu, kam jāpārbauda ierobežojumu atbilstība šim lēmumam.

(24)

Regulas 16. panta 5. punkts un 17. panta 4. punkts paredz izņēmumus attiecībā uz datu subjektu tiesībām uz informāciju un piekļuves tiesībām. Ja šie izņēmumi ir piemērojami, Eiropas Ombudam nav jāpiemēro ierobežojumi saskaņā ar šo lēmumu,

IR PIENĒMIS ŠO LĒMUMU.

1. pants- Priekšmets un darbības joma

1. Šajā lēmumā paredzēti noteikumi par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem Eiropas Ombuds var ierobežot Regulas 4. panta, 14.–22. panta, kā arī 35. un 36. panta piemērošanu saskaņā ar Regulas 25. pantu.

2. Eiropas Ombuda biroju kā datu pārzini pārstāv Eiropas ombuds.

2. pants- Ierobežojumi

1. Eiropas Ombuds var ierobežot Regulas 14.–22. panta, 35. un 36. panta piemērošanu, kā arī 4. panta piemērošanu, ciktāl tā normas atbilst 14.–20. pantā paredzētajām tiesībām un pienākumiem:

a)

saskaņā ar Regulas 25. panta 1. punkta b), c), f), g) un h) apakšpunktu, veicot administratīvas izmeklēšanas, pirmsdisciplināras, disciplināras vai atstādināšanas procedūras saskaņā ar Civildienesta noteikumu 86. pantu un IX pielikumu un saskaņā ar Eiropas Ombuda 2004. gada 4. novembra lēmumu, ar ko pieņem īstenošanas noteikumus par administratīvo izmeklēšanu un disciplināro procedūru izpildi, kā arī ziņojot par lietām OLAF ;

b)

saskaņā ar Regulas 25. panta 1. punkta h) apakšpunktu, nodrošinot, ka Eiropas Ombuda

darbinieki var konfidenciali ziņot par faktiem, ja viņi uzskata, ka ir izdarīti nopietni pārkāpumi, kā noteikts Eiropas Ombuda 2015. gada 20. februāra lēmumā par iekšējiem trauksmes celšanas noteikumiem;

c)

saskaņā ar Regulas 25. panta 1. punkta h) apakšpunktu, nodrošinot, ka Eiropas Ombuda darbinieki var ziņot ētikas korespondentiem un/vai Samierināšanas komitejai aizskaršanas/uzmācīšanās procedūras kontekstā, kā noteikts Eiropas Ombuda lēmumā par politiku aizskaršanas izturēšanās novēršanai un aizsardzībai pret to Ombuda birojā;

d)

saskaņā ar Regulas 25. panta 1. punkta c), g) un h) apakšpunktu, veicot iekšējas revīzijas saistībā ar Eiropas Ombuda darbībām vai struktūrvienībām;

e)

saskaņā ar Regulas 25. panta 1. punkta c), d), g) un h) apakšpunktu, sniedzot palīdzību citām Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem un aģentūrām, saņemot palīdzību no tām vai sadarbojoties ar tām šā punkta a) līdz d) apakšpunktā norādīto darbību kontekstā, kā nosaka attiecīgas pakalpojumu līmeņa vienošanās, saprašanās memorandi un sadarbības nolīgumi;

f)

saskaņā ar Regulas 25. panta 1. punkta c), g) un h) apakšpunktu, sniedzot palīdzību trešo valstu iestādēm un starptautiskām organizācijām, saņemot palīdzību no tām un sadarbojoties ar tām pēc to pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas;

g)

saskaņā ar Regulas 25. panta 1. punkta c), g) un h) apakšpunktu, sniedzot palīdzību ES dalībvalstu publiskajām iestādēm, saņemot palīdzību no tām un sadarbojoties ar tām pēc to pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas;

h)

saskaņā ar Regulas 25. panta 1. punkta e) apakšpunktu, apstrādājot persondatus dokumentos, ko puses vai personas, kas iestājušās lietā, ieguvušas saistībā ar tiesvedību Eiropas Savienības Tiesā;

i)

saskaņā ar Regulas 25. panta 1. punkta h) apakšpunktu, veicot izmeklēšanas par iespējamām administratīvām kļūmēm ES iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru darbībā saskaņā ar Līguma

par Eiropas Savienības darbību 228. pantu un Ombuda statūtiem un īstenošanas noteikumiem.

2. Jebkurā ierobežojumā ir ievērota pamattiesību un brīvību būtība, un tas ir nepieciešams un samērīgs demokrātiskā sabiedrībā.

3. Nepieciešamības un samērīguma pārbaudi veic katrā gadījumā atsevišķi un pirms ierobežojumu piemērošanas. Ierobežojumi drīkst būt tikai tādi, kas ir absolūti nepieciešami to mērķa sasniegšanai.

4. Pārskatatbildības nolūkos Eiropas Ombuds sagatavo ierakstus, kuros apraksta uzlikto ierobežojumu iemeslus, norāda, kuri no 1. punktā minētajiem pamatojumiem ir piemērojami, un apraksta nepieciešamības un samērīguma pārbaudes rezultātus. Šie ieraksti ir daļa no reģistra, ko dara pieejamu pēc EDAU pieprasījuma. Eiropas Ombuds sagatavo periodiskus ziņojumus par Regulas 25. panta piemērošanu.

5. Saistībā ar saviem uzdevumiem apstrādājot no citām organizācijām saņemtus persondatus, Eiropas Ombuds apspriežas ar šīm organizācijām par iespējamo pamatojumu ierobežojumu noteikšanai un par attiecīgo ierobežojumu nepieciešamību un samērīgumu, izņemot gadījumus, kad tas apdraudētu Eiropas Ombuda darbības.

3. pants- Riski datu subjektu tiesībām un brīvībām

1. To risku novērtējumus, ko datu subjektu tiesībām un brīvībām rada ierobežojumu uzlikšana, un sīkāku informāciju par šo ierobežojumu piemērošanas ilgumu reģistrē apstrādes darbību reģistrā, ko Eiropas Ombuds uztur saskaņā ar Regulas 31. pantu. Tos reģistrē arī visos saskaņā ar Regulas 39. pantu veiktajos novērtējumos par ietekmi uz datu aizsardzību, kuri attiecas uz šiem ierobežojumiem.

2. Kad Eiropas Ombuds veic ierobežojuma nepieciešamības un samērīguma novērtējumu, tas ņem vērā potenciālos riskus datu subjekta tiesībām un brīvībām.

4. pants- Aizsardzības pasākumi un glabāšanas periodi

1. Eiropas Ombuds īsteno aizsardzības pasākumus, lai novērstu tādu persondatu ļaunprātīgu izmantošanu un nelikumīgu piekļuvi tiem vai to pārsūtīšanu, uz kuriem attiecas vai varētu attiekties ierobežojumi. Šie aizsardzības pasākumi ietver tehniskus un organizatoriskus pasākumus, un vajadzības gadījumā tie ir sīkāk izklāstīti Eiropas Ombuda iekšējos lēmumos, procedūrās un īstenošanas noteikumos. Aizsardzības pasākumi ietver:

a)

skaidri noteiktas lomas, pienākumus un procedūras posmus;

b)

attiecīgos gadījumos drošu elektronisko vidi, lai nepieļautu nelikumīgu vai nejaušu piekļuvi vai elektronisku datu nosūtīšanu nepilnvarotām personām;

c)

attiecīgos gadījumos papīra formāta dokumentu drošu glabāšanu un apstrādi;

d)

ierobežojumu pienācīgu uzraudzību un to piemērošanas periodisku pārskatīšanu.

Pārskatīšanu, kas minēta d) apakšpunktā, veic vismaz reizi sešos mēnešos.

2. Ierobežojumus atceļ, tiklīdz vairs nepastāv apstākļi, kas tos attaisno.

3. Persondatus glabā saskaņā ar piemērojamiem Eiropas Ombuda datu saglabāšanas noteikumiem, kas jānosaka datu aizsardzības reģistros, kuri tiek uzturēti saskaņā ar Regulas 31. pantu. Glabāšanas perioda beigās persondatus dzēš, anonimizē vai arhivē saskaņā ar Regulas 13. pantu.

5. pants- Datu aizsardzības speciālista iesaiste

1. Eiropas Ombuda datu aizsardzības speciālists tiek nekavējoties informēts par visiem datu subjektu tiesību ierobežojumiem saskaņā ar šo lēmumu. Datu aizsardzības speciālistam piešķir piekļuvi saistītajiem ierakstiem un visiem dokumentiem, kas attiecas uz faktiskajiem vai juridiskajiem apstākļiem.

2. Eiropas Ombuda datu aizsardzības speciālists var pieprasīt, lai ierobežojumu piemērošana tiktu pārskatīta. Eiropas Ombuds rakstiski informē datu aizsardzības speciālistu par pārskatīšanas rezultātiem.

3. Eiropas Ombuds dokumentē datu aizsardzības speciālista iesaisti ierobežojumu piemērošanā, tostarp to, kāda informācija viņam tiek sniegta.

6. pants- Informācija datu subjektiem par viņu tiesību ierobežojumiem

1. Eiropas Ombuds savā tīmekļa vietnē publicētajos paziņojumos par datu aizsardzību iekļauj sadaļu, kurā sniedz vispārīgu informāciju datu subjektiem par datu subjektu tiesību potenciāliem ierobežojumiem saskaņā ar 2. panta 1. punktu. Informācija ietver ziņas par tiesībām, kas var tikt ierobežotas, iemeslus, saskaņā ar kuriem ierobežojumus var piemērot, un to iespējamo ilgumu.

2. Eiropas Ombuds individuāli, rakstiski un bez nepamatotas kavēšanās informē datu subjektus par pašreizējiem vai turpmākiem viņu tiesību ierobežojumiem. Eiropas Ombuds informē datu

subjektu par galvenajiem iemesliem, kas ir ierobežojuma piemērošanas pamatā, par viņa tiesībām apspriesties ar datu aizsardzības speciālistu nolūkā apstrīdēt ierobežojumu un tiesībām iesniegt sūdzību EDAU.

3. Eiropas Ombuds var atlikt, izlaist vai atteikt informācijas sniegšanu par ierobežojuma piemērošanas iemesliem un tiesībām iesniegt sūdzību EDAU, ja tādējādi ierobežojums vairs nebūtu iedarbīgs. To, vai tas būtu pamatoti, novērtē katrā gadījumā atsevišķi. Tiklīdz informācijas sniegšana vairs neietekmē ierobežojuma iedarbību, Eiropas Ombuds sniedz informāciju datu subjektam.

7. pants- Datu subjekta informēšana par persondatu aizsardzības pārkāpumu

1. Ja Eiropas Ombudam saskaņā ar Regulas 35. panta 1. punktu ir pienākums paziņot par datu aizsardzības pārkāpumiem, izņēmuma gadījumos tas šo paziņošanu var pilnīgi vai daļēji ierobežot. Tas piezīmē dokumentē ierobežojuma iemeslus, juridisko pamatojumu saskaņā ar 2. pantu un tā nepieciešamības un samērīguma novērtējumu. Par piezīmi informē EDAU, paziņojot par persondatu pārkāpumu.

2. Ja ierobežojuma iemesli vairs nav spēkā, Eiropas Ombuds informē attiecīgo datu subjektu par persondatu pārkāpumu, kā arī par galvenajiem ierobežojuma iemesliem un par viņa tiesībām iesniegt sūdzību EDAU.

8. pants- Elektronisko sakaru konfidencialitāte

1. Izņēmuma gadījumos Eiropas Ombuds var ierobežot tiesības uz elektronisko sakaru konfidencialitāti saskaņā ar Regulas 36. pantu. Šādiem ierobežojumiem jāatbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2002/58/EK ([\[Saite\]](#)³) [\[Saite\]](#).

2. Ja Eiropas Ombuds ierobežo tiesības uz elektronisko sakaru konfidencialitāti, tas atbildē uz datu subjekta pieprasījumu informē attiecīgo datu subjektu par galvenajiem iemesliem, kas ir ierobežojuma piemērošanas pamatā, un par viņa tiesībām iesniegt sūdzību EDAU.

3. Eiropas Ombuds var atlikt, izlaist vai atteikt informācijas sniegšanu par ierobežojuma piemērošanas iemesliem un tiesībām iesniegt sūdzību EDAU, ja tādējādi ierobežojums vairs nebūtu iedarbīgs. To, vai tas būtu pamatoti, novērtē katrā gadījumā atsevišķi. Tiklīdz informācijas sniegšana vairs neietekmē ierobežojuma iedarbību, Eiropas Ombuds sniedz informāciju datu subjektam.

9. pants- Stāšanās spēkā

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā

Vēstnesī .

Strasbūrā, 2020. gada 9. novembrī

Eiropas Ombuda vārdā –

Emily O'REILLY

([\[Saite\]](#)¹) [\[Saite\]](#)OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp. [\[Saite\]](#)

([\[Saite\]](#)²) [\[Saite\]](#) Padomes Regula (EEK, Euratom, EOTK) Nr. 259/68 (1968. gada 29. februāris), ar ko nosaka Eiropas Kopienų Civildienesta noteikumus un pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību, kā arī paredz īpašus Komisijas ierēdņiem uz laiku piemērojamus pasākumus ([OV L 56](#), 4.3.1968., 1. lpp. [\[Saite\]](#)).

([\[Saite\]](#)³) [\[Saite\]](#) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) ([OV L 201](#), 31.7.2002., 37. lpp. [\[Saite\]](#)).